

Τίτλος Μαθήματος	Ναυτικό Δίκαιο			
Κωδικός Μαθήματος	LAW 427			
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό			
Επίπεδο	Προπτυχιακό			
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο / 6 ^ο (Χειμερινό)			
ECTS	6	Διαλέξεις εβδομάδα	/ 1	Εργαστήρια εβδομάδα
Στόχος Μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση και η απόκτηση γενικής γνώσης περί του ευρύτερου κλάδου της ναυτιλίας και του ναυτικού δικαίου. Το μάθημα επιχειρεί να κάνει μία βασική προσέγγιση του αντικειμένου αυτού τόσο από τη νομική σκοπιά όσο και με την εξέταση των συναφών οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών του παραμέτρων. Στόχος είναι η ανάλυση των ζητημάτων που αφορούν τη ναυτιλιακή πολιτική και οικονομία καθώς και στα νομικά ζητήματα του δημοσίου και ιδιωτικού ναυτικού δικαίου. Συνοπτικά η διάρθρωση του μαθήματος χωρίζεται σε τρεις (3) ενότητες που διαρθρώνονται ως εξής:</p> <p>Αρχικά ο φοιτητής εισάγεται στην έννοια και στο περιεχόμενο της γαλάζιας οικονομίας και στη φύση του ναυτιλιακού επιχειρείν από τη νομική και οικονομική σκοπιά. Κατόπιν στο μάθημα αναλύονται όλα τα κρίσιμα νομικά ζητήματα που άπτονται του διεθνούς και εθνικού δημοσίου ναυτικού δικαίου. Τέλος το μάθημα αναφέρεται στα βασικά ζητήματα του ιδιωτικού ναυτικού δικαίου (γενικό ναυτικό δίκαιο), βάσει της εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας και της εθνικής και της αγγλικής νομολογίας.</p>			
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με το πέρας των διαλέξεων-παραδόσεων ο φοιτητής θα είναι σε θέση να γνωρίζει:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Τις λειτουργίες και τη φύση του ναυτιλιακού τομέα. ▪ Τα ζητήματα του δημοσίου ναυτικού δικαίου (δίκαιο της θάλασσας). ▪ Το θεσμικό νομικό πλαίσιο και τη σχετική νομολογία που αφορούν το Γενικό Ναυτικό Δίκαιο (admiralty law). 			
Προαπαιτούμενα	Κανένα	Συναπαιτούμενα	Κανένα	
Περιεχόμενο	Το Ναυτικό Δίκαιο εν γένει παρουσιάζει πολλαπλό ενδιαφέρον για τον			

Μαθήματος

ευρύτερο ελληνικό χώρο τόσο από νομική όσο και από κοινωνική και οικονομική του άποψη: Καταρχάς οι έννοιες της θάλασσας, της νησιωτικότητας, της ενότητας του χερσαίου και θαλασσιού χώρου και του εμπορίου είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την εθνική ιστορική και την πολιτισμική ταυτότητα. Το μάθημα αναλύει πώς αυτές παρουσιάζονται σε νομικό επίπεδο (από τα εθνικά και διεθνή κείμενα). Ομοίως τα ζητήματα Δημοσίου Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου -συναφώς προς την αρχιπελαγική και νησιωτική φύση του τόπου μας με τις τεράστιες ακτογραμμές και τον θαλάσσιο πλούτο- προσφέρουν πολλές προκλήσεις για τον νομικό, αφού -ναί μεν- πλείστα ζητήματα συναφώς προς το Δίκαιο της Θάλασσας έχουν επιλυθεί στο επίπεδο του Διεθνούς Δικαίου, όμως στην περιοχή και στη γειτονιά μας παραμένουν ανοικτά και επίκαιρα για διάφορους πολιτικούς, στρατηγικούς, οικονομικούς και νομικούς λόγους. Σε κάθε περίπτωση τα αντικείμενα αυτά παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον και προκλήσεις για το σύγχρονο σκεπτόμενο νομικό. Κατ' αυτόν τον τρόπο το Ιδιωτικό Ναυτικό Δίκαιο *per se* αναφέρεται στις υποθέσεις που προκύπτουν από τη ναυτιλιακή επιχείρηση και τη διαχείριση του πλοίου. Πέρα από την οικονομική διάσταση του πράγματος, ο φοιτητής θα κατανοήσει αμέσως ότι αντικείμενο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για το σύγχρονο νομικό, αφού οι ναυτικές υποθέσεις συνεισφέρουν διαχρονικά στη διαμόρφωση του δικαίου, και δη του ευρύτερου ιδιωτικού δικαίου [ενοχικού δικαίου (συμβάσεις και αδικοπραξίες), του δικαίου των εταιρειών, του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του δικαίου των διεθνών συναλλαγών και δικαίου των μεταφορών εν γένει].

Συναφώς προς τα ανωτέρω το μάθημα του Ναυτικού Δικαίου διαρθρώνεται στις ακόλουθες τρεις (3) ενότητες:

Στην Πρώτη ενότητα ο φοιτητής εξοικειώνεται με τα γενικότερα οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα και φύση της ναυτιλίας (υπό την ευρεία της έννοια), τις ιδιαιτερότητες της θάλασσας και τη σημασία της γαλάζιας οικονομίας για την ανάπτυξη και την ευημερία του τόπου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Η θάλασσα ως χαρακτηριστικό ιστορικής και τρέχουσας εθνικής ταυτότητας (maritime nation).
- Η έννοια της δημόσιας ναυτιλιακής πολιτικής (maritime policy).
- Η έννοια του ναυτιλιακού επιχειρείν (maritime venture) και
- Η έννοια της γαλάζιας οικονομίας (blue economy) και η σημασία αυτής για τη χώρα μας.

Στη Δεύτερη ενότητα ο φοιτητής εισάγεται στα αντικείμενα του Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου και διδάσκεται τη νομοθεσία (εθνική και

	<p>διεθνή) σχετικά με τα θαλάσσια ύδατα, τις ζώνες ελέγχου & εκμεταλλεύσεως και το πλοίο. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η αιγιαλίτιδα ζώνη (χωρικά ύδατα – territorial sea), η ανοικτή θάλασσα (high seas), η συνορεύουσα ζώνη (contiguous zone), η αποκλειστική οικονομική ζώνη – ΑΟΖ (exclusive economy zone), η υφαλοκρηπίδα (continental shelf), ο εναέριος χώρος, το καθεστώς των στενών, η αρχιπελαγικότητα, νησιωτικότητα, και η θαλάσσια/ναυτική κυριαρχία· - Το πλοίο (ως υποκείμενο δικαίου), η νηολόγησή του, οι διακρίσεις των διαφόρων πλοίων (λ.χ. τα εμπορικά πλοία, τα σκάφη αναψυχής, τα αλιευτικά και τα πολεμικά πλοία), και οι νομικές ιδιαιτερότητες που τα περιβάλλουν. <p>Στην Τρίτη ενότητα ο φοιτητής διδάσκεται τα ουσιώδη ζητήματα του Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου. Εδώ αναλύονται τα ακόλουθα νομικά ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τα πρόσωπα της ναυτιλίας: Ο πλοιοκτήτης/εφοπλιστής, το πλήρωμα, ο ναυλωτής και τα περιφερειακά επαγγέλματα· - Οι διαφορές μεταξύ διάσωσης, ρυμούλκησης, και θαλάσσιας αρωγής· - Οι ιδιαιτερότητες της μεταφοράς επιβατών (ακτοπλοΐα, κρουαζιέρα, ιστιοπλοΐα αναψυχής· <p>Οι ναυτικές απαιτήσεις και η εξασφάλιση αυτών (το ναυτικό προνόμιο, η ναυτική υποθήκη, η σύλληψη (η απαγόρευση απόπλου) και η κατάσχεση του πλοίου.</p>
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	<p>Παράδοση: 20 ώρες Συζήτηση: 12 ώρες</p>
Βιβλιογραφία	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αθανασίου Λ., (2005), <i>Η προβληματική του συνολικού περιορισμού της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις</i> (Αντώνης Σάκκουλας, Αθήνα) 2. Αθανασίου Λ., (2015), <i>Η ειδική αποζημίωση στο δίκαιο της θαλάσσιας αρωγής</i> (Νομική Βιβλιοθήκη) 3. Αθανασίου Λ., (2015), <i>Η διασυνοριακή πτώχευση της ναυτιλιακής επιχείρησης</i> (Νομική Βιβλιοθήκη) 4. Αντάπασης Α., (1999), <i>Το έργο και η ευθύνη των νηογνωμόνων</i> (Αντώνης Σάκκουλας, Αθήνα) 5. Γεωργακόπουλος Α., (2006), <i>Ναυτικό δίκαιο</i> (Δίκαιο & Οικονομία – Π.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα) 6. Δεμέστιχας Ε., Βρανίκου Μ., (2008), <i>Ναυτιλιακό δίκαιο</i> (Ίδρυμα Ευγενίδου)

	<p>7. Κιάντου Παμπούκη Α., (2005), <i>Ναυτικό δίκαιο</i> (εκδ. 5^η, Σάκκουλας, Αθήνα Θεσσαλονίκη)</p> <p>8. Κωνσταντινίδης Ε., (2009), <i>Ο συνολικός περιορισμός της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις</i> (Δίκαιο & Οικονομία – Π.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα)</p> <p>9. Πιτσιρίκος Ι., (2006), <i>Η σύμβαση της ναυτικής εργασίας</i> (Αντώνης Σάκκουλας, Αθήνα)</p> <p>10. Baughen S., (2012) <i>Shipping Law</i>, 5th edition, London & New York, Routledge</p> <p>11. Chircop A., Linden O (eds), (2006), <i>Places of Refuge for Ships Emerging Environmental Concerns of a Maritime Custom</i>, Leiden – Boston Martinus Nijhoff Publishers</p> <p>12. Force R., (2004), <i>Admiralty and Maritime Law</i>, Federal Judicial Center - University of Michigan Library.</p> <p>13. Hill C., (2003), <i>Maritime Law</i>, 6th edition, London – Hong Kong, LLP.</p> <p>14. Hjalmarsson J., Baatz Y.(eds), (2014), <i>Maritime Law</i>, 3rd edition, Oxford, Informa Law</p> <p>15. Hopking F.N., (1993), <i>Business and Law for the Shipmaster</i>, 7th edition reprinted, Glasgow, Brown, Son & Ferguson</p> <p>16. Klein R., (2002), <i>Cruise Ship Blues - The Underside of the Cruise Industry</i>, Gabriola Island-Canada, New Society Publishers</p> <p>17. Mandaraka Sheppard A., (2007) <i>Modern Maritime Law</i>, 2nd edition, London and New York, Routledge-Cavendish;</p> <p>18. Rainey S., (2013), <i>The law of the Tug and Tow and Offshore Contracts</i>, 3rd edition, London & New York, Informa.</p>
Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Εξέταση(-εις): 60% • Ενδιάμεση εξέταση ή και εργασία(-ες): 30% • Παρακολούθηση/Συμμετοχή: 10%
Γλώσσα	Ελληνικά